

Stem Erna, få Irma

FRIPENN: Det skulle man ikke trodd i 2013, men nå er valget faktisk blitt så enkelt: Velger du Erna, får du Irma.

Sven Egil Omdal

journalist

Det lød som en dyp innsikt da Erna Solberg talte til Høyres landsmøte for fire år siden. Hun sto der, i lyseblå jakke over mørkeblå kjole, som et bilde på den regjering hun skulle danne seks måneder senere, og sa med fast røst: «Klimautfordringen er vår tids største utfordring.»

Hun kunne sagt at klimaendringene er én av vår tids største utfordringer, men det gjorde hun ikke. Hun sa at det er den største. Det var ellers ikke noe som tydet på at talen var improvisert. Hun visste hva hun skulle si.

Disharmoni

Sju måneder senere sto Erna Solberg igjen på talerstolen, denne gang sammen med Siv Jensen. Hun hadde på seg det samme ensemblet i lyse- og mørkeblått, mens den nye finansministeren var kledd i mørkeblått og enda mørkere blått. Det var ikke et grønnskjær noe sted. I hvert fall ikke i listen over den nye regjeringens åtte satsingsområder. Der sto det ikke et ord om vår tids største utfordring. Utfordringen var også borte da Erna Solberg holdt sin første nyttårstale, som om den var suget ned i et blått hull.

I landsmøtetalen sa Solberg at oljebransjen vil være helt sentral i Norges arbeid med klimautfordringene. Det var nok derfor hun overlot oljepolitikken til Fremskrittspartiet, hvor hver fjerde stortingsrepresentant (abo.) benekter at det i det hele tatt finnes menneskeskapte klimaendringer.

I talen sa Erna Solberg også mye fint om kunnskapssamfunnet, for hun overlot den viktigste saken i vår tid til de kunnskapsløse.

Halvveis inn i regjeringssperioden viste regjeringen handlekraft og flyttet hele iskanten i Barentshavet et godt stykke

nordover, slik at oljebransjen kunne få slippe til med sine tiltak mot klimaendringene. Venstre kalte forslaget for «forbannet idioti» og sluttet seg til stortingsflertallet, som stoppet flyttingen.

Men som årene går, blir akkurat dette idiotiet mindre av et problem. Sist onsdag skrev to forskere ved Universitetet i Bergen og Bjerknessenteret for klimaforskning, Ingrid H. Onarheim og Marius Årthun, i Aftenposten at Barentshavet sannsynligvis blir isfritt en gang mellom 2061 og 2088. Med det forsvinner selvfølgelig også debatten om iskanten.

«Nå må vi kjøre på litt», sa olje- og energiminister Terje Søviknes (Frp) da han i mars lyste ut 93 blokker i Barentshavet. «Ja til et oljefritt Lofoten», sa Frp's parlamentariske leder, Harald Tom Nesvik, på partiets landsmøte i mai, og la til: «Vi skal hente opp hver dråpe.»

Nye toner

En grei og presis definisjon på forbannet idioti er å støtte den samme regjeringen på ny og på ny, og forvente et annet resultat. Dette har såpass mange tidligere Venstre-velgere innsett, at partiet i hele valgkampen har jaget mot sperregrensen med samme desperate beslutsomhet som Statoil jager mot iskanten.

Siden 2013 er det nemlig inntrådt et klimaskifte, og Venstre får ikke høste fruktene. De som ennå snakker foraktfullt om Miljøpartiet De Grønne som «livsfjerne veganer», virker som de har sovet i minst én stortingsperiode. De som følger bedre med, som Høyres Nicolai Astrup, advarer mot marerittet som vil ramme oss alle om MDG, SV og Rødt får noe å si fra mandag av.

Den vonde drømmen som holder Astrup våken, er samarbeidet mellom Arbeiderpartiet, SV og MDG i Oslo. «Ap's Oslo-mareritt kan bli en nasjonal virkelighet», sier han til Dagens Næringsliv, og maler ut hvor ille det vil bli, med flere kommunale barnehager, kommunal søppel håndtering og ikke like brede motorveier som Høyre vil ha. Dessuten vil oljebransjen lide, fordi de tre partiene gjør noe Erna Solberg har advart mot: De later som om det er en sammenheng mellom vår oljepolitikk og vår klimapolitikk. Det er jo som å påstå at økende ulikheter henger sammen med den økonomiske politikken, en åpenbar vrangforestilling.

Vi som bor litt unna, har ikke fått med oss at Oslo har kollapset i løpet av de siste to årene, men her må vi jo tro Astrup på hans ord. Han lever midt oppe i marerittet og har kanskje vært tvunget til å ta trikken, for alt jeg vet.

Irmas sang

Et sted hvor de har virkelig brede motorveier, er Florida. Likevel er det ikke kjørefelt nok til å romme alle som de siste dagene har forsøkt å komme seg unna den tropiske orkanen Irma, den sterkeste som noen gang har oppstått i Atlanteren så lenge slikt er blitt målt.

Irma kommer hakk i hæl på Harvey, den våteste stormen noensinne. Og ute i havet bygger nye stormer seg opp.

Irma og Harvey er vær, men dette været stemmer deprimerende godt overens med det forskerne sier vil bli hverdagen i årtiene framover. Våtere, villere, varmere noen steder, kjøligere andre. Deler av kloden vil bli ubeboelig. De som bor der i dag, vil bli tvunget på flukt – for eksempel mot Norge.

Sto det til Arbeiderpartiet, Høyre og Fremskrittspartiet – de tre største ved valget for fire år siden – ville Norges bidrag til klimakampen vært noe kvotekjøp, noen landsmøtetaler, – og forsert oljeleting i de områdene som ennå ikke er utbygd. Venstre klarte å stagge Høyre og Frp litt, men langt fra nok. Jo sterkere MDG og SV blir mandag, desto vanskeligere blir det for Arbeiderpartiet å videreføre denne politikken om de samtidig vil styre landet, og det vil Arbeiderpartiet alltid.

Jonas Gahr Støre har også snakket høyt og tydelig om klimaendringene. Ved valgkampens start utropte han klima til én av partiets fire hovedsaker. Men blir han avhengig av SV og MDG, vil han bli tvunget til å diskutere kraftigere tiltak, som progressiv karbonskatt, planlagt nedbygging av oljeindustrien og overføring av risiko fra staten og skattebetalerne til oljeselskapene. Denne vanskelige samtalen kommer ikke Frp til å ta med Høyre.

Derfor, satt ørlite grann på spissen, vil en stemme til Erna øke faren for mer Irma.

Følg på twitter.com/svelle

Jo sterkere MDG og SV blir mandag, desto vanskeligere blir det for Arbeiderpartiet å videreføre denne politikken om de samtidig vil styre landet, og det vil Arbeiderpartiet alltid.

Alle på valg

DRØSET: Valg: Inn i FAU?

Nå går vi inn i foreldremøtesesongen, den norske ekvivalenten til orkansesongen i Amerika. Begge disse fenomenene er delvis menneskeskapte, og i likhet med orkan-opplegget er det mulig å slippe unna valg til klassekontakt FAU, SU, Skolestyret, 17. mai-komiteen og utvalget som skal organisere spillekveld for 3B. En kollega, la oss kalle ham Halvard Bjerkevold, vurderte å stille i Trump-t-skjorte og «Make America Great Again»-caps på foreldremøtet for å slippe å bli valgt av de nervøse og skyldbetynga SV-foreldrene. En annen jeg jobber med, la oss kalle henne Tine Kult, skal - ifølge ryktene - ha ikledd seg kostymet fra den gang hun spilte djeveldyrkerrock og sminket seg med en blanding av tung kajal, hvit våtromssparkel og hamsterblod. Hun ble likevel valgt inn i FAU, noe som sier litt om de andre foreldrene.

En siste kollega, som også vil være anonym (rimer på Pjan Zmal), hadde en annen vri. Han har aldri

«Jeg skal riktignok sone en voldsdom mellom oktober og februar, men jeg er ute til påskefrokosten. Skal jeg ta med kniv?».

bekrefta det sjøl, men det sies at han var i ferd med å bli valgt til kasserer for 17. mai-komiteen, og i ren desperasjon utbrøt «Greit for meg, så lenge det ikke er katolikker, venstrehendte, muslimer, offentlig ansatte, grekere eller rekefiskere med, FOR DE HAR IKKE NOE I EN NORSK 17. MAI Å GJØRE».

Ryktet hans som en trivelig type fikk seg en solid knekk, men han slapp unna komiteen.

Selv har jeg et par nødutganger på lager, hvis de skulle trenges. Den første er å melde meg frivillig, men med halehenget: «Jeg skal riktignok sone en voldsdom mellom oktober og februar, men jeg er ute til påskefrokosten. Skal jeg ta med kniv?».

Hvis ikke det virker, vurderer jeg å reise meg opp, stirre ut i luften, og si med skummel stemme: «Den sorte klovn inni hodet sier nei, men JEG KAN HOPPE PÅ HODET HANS FØR FAU-MØTENE».

Den siste, og beste løsningen, som jeg varmt kan anbefale, er å gå på foreldremøte alene, uten ektefelle. Når valget kommer, smeller du neven i været og sier «Ja. Min kone har mye ledig tid, så hun tar det».

Du får kanskje et svært utrivelig år i heimen, men du slipper å sitte i 17. mai-komiteen.

Erna Solberg på vei til talerstolen under landsmøtet i 2013. Da var hun statsministerkandidat, – og da var klimautfordringen nummer én. Så lenge det varte.

STIAN LYSBERG SOLUM, SCANPIX

@letolin